

N:o 119.

Af Herr Ola Andersson: Om förändrad lydelse af § 58 mom. 2 i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862.

Då Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, oberoende af bifall till förslagen om afskrifning å grundskatter och indelningsverk, antaga en förändring i nuvarande grunder för bevillning efter II art. i hvad den rör jordbruksfastighet, gående ut på att detta slag af fastighet skulle åsättas en bevillning af 5 öre per 100 kronors taxeringsvärde, eller med andra ord, att jemväl jordbruksfastigheten skulle anses lemna 5 procent ränta å nyssnämnda värde, och denna ränta draga en bevillning af 1 krona pr 100 kronors inkomst, lika med alla andra inkomster, så skall jag ingalunda här yttra mig om det mer eller mindre berättigade i den hittills varande skillnaden eller om hvilka de skäl varit, som föranledt denna; blott det vill jag tillägga, att det synes mig ej oantagligt att de många särskilda skatter och onera, som hvilat på den icke privilegierade jorden och från hvilka andra beskattningsföremål tydligen allt för länge frigjort sig, härtill varit en mycket bidragande och välgrundad orsak. Om så är, och det lider intet tvivel, äfven om andra skäl blifvit företrädesvis framhållna, borde ock den ökade behållningen göras beroende af beslut om minskning eller en annan fördelning af jorden hittills ensamt och ojemnt åliggande skatter och onera, särskilt indelningsverk och grundskatter. Emellertid är sträfvandet att vinna likhet i beskattning och lagstiftning af så stor vikt, att jag ingalunda håller på ofvan antydda förutsättning för en lika bevillning å all fastighet, såvidt nämligen denna förändring åtföljes af den ändring i fråga om de kommunala utgifternas utgörande, som deraf tydligen bör blifva en följd, och hvarigenom ytterligare en likhet vore vunnun.

Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse å landet stadgar i § 58, sådan denna lyder enligt Kongl. kungörelsen den 15 September 1863, att dubbelt fyrktal åsättes i princip en viss summa bevillning efter II art. å jordbruksfastighet mot samma bevillning å andra beskattningsföremål.

Uti så väl kommitterades för utarbetande af förslag till kommunallagarne utlåttande som äfven i ofvannämnda förordning om kommunalstyrelse på landet, var ock den grundsats fullt genomförd, att alla beskattningsföremål droge lika kommunalutskylder i förhållande till sin bevillning, men den metod, som användes för beräkningen af bidragen utaf i mantal satt jord, kom till det resultat, att dessa sinsemellan betalte i sjelfva verket efter mantal, men de betalte dock *för hela bevillningssumman af sådan fastighet* efter samma proportion som andra beskattningsföremål. Att detta redan följande år förändrades, berodde till någon del derpå, att man var van att se jordbrukaren bära den styfvaste bördan, men å andra sidan bidrog också till denna förändring den omständigheten, att jordbrukarne ville hafva bort den förhatliga hemmantalsgrunden för dessa utgifter, och då på den största delen af landsbygden kommunerna utgöras företrädesvis af jordbrukare, ansågs förmodligen den andra förändringen, hvarmed denna också vanns, för jemförelsevis underordnad.

Då nu emellertid fråga blifvit väckt att höja bevillningen å jordbruksfastigheten, hvarigenom dess bidrag till kommunalutgifterna också skulle i förhållande till andra beskattningsföremål blifva betydligt större, så torde det vara allt skäl att på samma gång vidtaga den förändring i ofvan åberopade stadgande i kommunallagen, att fyrktalssättningen blefve lika å alla beskattningsföremål.

Denna förändring — derest den, såsom jag hoppas, af Riksdagen antages, om nämligen förändringen i Bevillningsförordningen beslutes — erfordrar ju jemväl Kongl. Maj:ts godkännande, men vi hafva ju sett i en till den kongl. propositionen fogad bilaga, att regeringen också tänkt sig förändring i det af mig föreslagna syfte, ehuru möjligen proposition derom ej är att vid denna riksdag emotse.

På grund af det anförda tillåter jag mig vördsamt förslå,

att Riksdagen, under förutsättning af antagande af Kongl. Maj:ts proposition om förändring i 2 § af nu gällande bevillningsförordning, för sin del beslutar att § 58, andra momentet, i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Till beräkningsgrund för fyrktalssättningen tjenar den bevillning enligt art. II i bevillningsstadgan, som de skattskyldige, jemlikt sednaste fastställda taxeringslängder, till staten erlægga sålunda, att för all fastighet, frälseränta och hvarje annat beskattningsföremål påføres *en* fyrk för bevillning till belopp af 1 till och med 10 öre; o. s. v.

samt att denna förändring eger tillämpning från den tid den högre bevillningen blifver jordbruksfastigheten påförd.

Stockholm den 27 Januari 1877.

Ola Andersson,
från Bara härad, Malmöhus län.